

เกณฑ์การรับรองมาตรฐานคุณภาพ ของ สมศ.

ตามที่ QA NEWS ได้แจ้งความคืบหน้าเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายนอกสถาบันอุดมศึกษา รอบที่ 2 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มาโดยตลอดนั้น การประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 นี้เป็นการประเมินเพื่อนำไปสู่การพิจารณารับรองมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้ทราบระดับคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาในการดำเนินภารกิจด้านต่าง ๆ
2. กระตุ้นเตือนให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประสิทธิภาพการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
3. เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
4. รายงานสถานภาพและพัฒนาการในด้านคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษาต่อสาธารณชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 2 ของ สมศ. ได้กำหนดการประเมิน และการรับรองมาตรฐานคุณภาพเป็นรายมาตรฐาน และโดยรวม โดยจะประเมินทั้งในระดับกลุ่มสาขาวิชา และระดับสถาบัน มีวิธีการและหลักการการประเมิน ดังนี้

1. การประเมินรายมาตรฐาน

ประเมินตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน โดยมีคะแนนเต็ม 5 คะแนน ใช้เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

1. การประเมินอิงเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของแต่ละตัวบ่งชี้ คะแนนเต็ม 3 คะแนน ซึ่งผันแปรตามกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา (แบ่งเป็น 4 กลุ่มสถาบันตามภารกิจที่แต่ละสถาบันมุ่งเน้น) แต่ละกลุ่มสถาบันมีเกณฑ์การได้คะแนนแตกต่างกันไป

2. การประเมินอิงพัฒนาการ โดยพิจารณาเทียบกับผลประเมินรอบที่ 1 ถ้าผลการประเมินในรอบที่ 2 สูงกว่าผลการประเมินรอบที่ 1 ไม่ต่ำกว่า 1 ระดับ จะถือว่ามีการพัฒนาการ ถ้ามีการพัฒนาการจะให้ 1 คะแนน ถ้าไม่มีพัฒนาการจะให้ 0 คะแนน แต่ถ้าผลการประเมินในรอบที่ 2 อยู่ในระดับดี หรือดีมากจะสรุปว่ามีพัฒนาการโดยไม่ต้องเปรียบเทียบกับผลประเมินรอบที่ 1 ในกรณีที่ไม่มีผลการประเมินในรอบที่ 1 จะใช้การประเมินย้อนหลัง

3. การประเมินประสิทธิผลตามแผนของสถาบัน โดยพิจารณาจากรายงานประเมินสัมฤทธิ์ผลของแผนหรือรายงานการประเมินตนเอง ถ้าพบว่า ตัวบ่งชี้ที่บรรลุตามเป้าหมายของแผนของสถาบันให้ 1 คะแนน ถ้าไม่บรรลุผลตามเป้าหมายของแผนให้ 0 คะแนน

จากผลการประเมินรายตัวบ่งชี้จะนำมาหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามที่ได้แต่ละสถาบันกำหนดและแจ้งให้ สมศ. ทราบ เพื่อเป็นผลประเมินของแต่ละมาตรฐาน มีเกณฑ์ในการแปลความหมายผลประเมิน ดังนี้

ช่วงคะแนน	ผลการประเมิน	ความหมาย
4.51 - 5.00	ดีมาก	รับรองมาตรฐาน
3.51 - 4.50	ดี	รับรองมาตรฐาน
2.51 - 3.50	พอใช้	รับรองมาตรฐาน แบบมีเงื่อนไข
1.51 - 2.50	ควรปรับปรุง	ไม่ได้มาตรฐาน
1.00 - 1.50	ต้องปรับปรุง	ไม่ได้มาตรฐาน

2. การประเมินรายกลุ่มสาขาวิชา

การตัดสินผลการประเมินแต่ละกลุ่มสาขาวิชาใช้เกณฑ์ในการพิจารณารับรองกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้

1. กลุ่มสาขาวิชาจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ เมื่อได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป (3.51 - 5.00) มีอย่างน้อย 5 มาตรฐาน มีผลประเมินไม่ต่ำกว่าระดับดี (3.51) และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (1.00 - 1.51)

2. กลุ่มสาขาวิชาจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพแบบมีเงื่อนไข ใน 2 กรณี คือ

2.1 เมื่อผลการประเมินได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักใน 4 มาตรฐานแรก (คุณภาพบัณฑิต งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม) ไม่ต่ำกว่าระดับดี (3.51) และค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักรวม 7 มาตรฐานไม่ต่ำกว่าระดับพอใช้ (2.51) โดยมาตรฐานที่ 1 - 4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (1.00 - 1.51)

2.2 เมื่อผลการประเมินได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของ 4 มาตรฐานแรก และทั้ง 7 มาตรฐาน ไม่ต่ำกว่าระดับดี (3.51) แต่มี

จำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับดีขึ้นไป (3.51 - 5.00) ไม่ถึง 5 มาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 1-4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00 - 1.51)

3. กลุ่มสาขาวิชาจะไม่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ เมื่อไม่เป็นไปตาม 2.1 และ 2.2

3. การประเมินระดับสถาบัน

การรับรองระดับสถาบัน มี 2 แนวทาง คือ

แนวทางที่ 1 ใช้ผลการประเมินโดยรวมทั้ง 7 มาตรฐาน เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาประกอบกับผลการประเมินแต่ละมาตรฐาน ดังนี้

1. สถาบันจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ เมื่อได้คะแนนเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป (3.51 - 5.00) มีอย่างน้อย 5 มาตรฐานมีผลประเมินไม่ต่ำกว่าระดับดี (3.51) และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (1.00 - 1.51)

2. สถาบันจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพแบบมีเงื่อนไข ใน 2 กรณี คือ

2.1 เมื่อผลการประเมินได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักใน 4 มาตรฐานแรกไม่ต่ำกว่าระดับดี (3.51) และค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักรวม 7 มาตรฐานไม่ต่ำกว่าระดับพอใช้ (2.51) โดย

มาตรฐานที่ 1 - 4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00 - 1.51)

2.2 เมื่อผลการประเมินได้ค่าเฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักของ 4 มาตรฐานแรก และทั้ง 7 มาตรฐาน ไม่ต่ำกว่าระดับดี (3.51) แต่มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับดีขึ้นไป (3.51 - 5.00) ไม่ถึง 5 มาตรฐาน โดยมาตรฐานที่ 1-4 ต้องไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00 - 1.51)

3. กลุ่มสาขาวิชาจะไม่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ เมื่อไม่เป็นไปตาม 2.1 และ 2.2

แนวทางที่ 2 ใช้ผลการประเมินของกลุ่มสาขาวิชาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา คือ สถาบันจะได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ เมื่อผลการประเมินของกลุ่มสาขาวิชาของสถาบัน มีอย่างน้อย 3 ใน 4 ของกลุ่มสาขาวิชาได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ และไม่มีกลุ่มสาขาวิชาใดมีผลการประเมินอยู่ในระดับต้องปรับปรุง (1.00 - 1.50)

ที่มา : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **ร่างคู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา**, พฤษภาคม 2549.

สรุปเกณฑ์การตัดสินการรับรองสถาบันอุดมศึกษาในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 2 ของ สมศ.

1. สถาบันอุดมศึกษาจะได้รับการรับรอง เมื่อ								
มาตรฐาน	1	2	3	4	5	6	7	เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 1-7
ระดับ	2.51 - 5.00	2.51 - 5.00	2.51 - 5.00	2.51 - 5.00	2.51 - 5.00	2.51 - 5.00	2.51 - 5.00	ไม่ต่ำกว่า 3.51
คะแนน	----- มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับคะแนน 3.51 - 5.00 อย่างน้อย 5 มาตรฐาน -----							
	----- เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ไม่ต่ำกว่า 3.51 -----							
2. สถาบันอุดมศึกษาจะได้รับการรับรองแบบมีเงื่อนไข เมื่อ								
มาตรฐาน	1	2	3	4	5	6	7	เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก 1-7
กรณีที่ 1	1.51 - 5.00	1.51 - 5.00	1.51 - 5.00	1.51 - 5.00	1.00 - 5.00	1.00 - 5.00	1.00 - 5.00	ไม่ต่ำกว่า 2.51
ระดับ	----- เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 3.51 -----							
คะแนน	----- เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ไม่ต่ำกว่า 2.51 -----							
กรณีที่ 2	1.25 - 5.00	1.25 - 5.00	1.25 - 5.00	1.25 - 5.00	1.00 - 5.00	1.00 - 5.00	1.00 - 5.00	ไม่ต่ำกว่า 3.51
ระดับ	----- เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 3.51 -----							
คะแนน	----- เฉลี่ยแบบถ่วงน้ำหนัก ไม่ต่ำกว่า 3.51 -----							
	----- มีจำนวนมาตรฐานอยู่ในระดับคะแนน 3.51 - 5.00 ไม่ถึง 5 มาตรฐาน -----							